

## **Sprawozdanie z działalności Sekcji Bibliotek Muzycznych przy ZG SBP – Polskiej Grupy Narodowej IAML za rok 2010**

### **1. SKŁAD ZARZĄDU SEKCJI BIBLIOTEK MUZYCZNYCH PRZY ZG SBP:**

Zarząd liczył 11 osób w następującym składzie:

1. Stanisław Hrabia – Przewodniczący (Biblioteka i Fonoteka Instytutu Muzykologii Uniwersytetu Jagiellońskiego)
2. Jolanta Byczkowska-Sztaba – Wiceprzewodnicząca (Biblioteka Narodowa, Zakład Zbiorów Muzycznych, Polskie Centrum RISM)
3. Piotr Maculewicz – Wiceprzewodniczący (Biblioteka Uniwersytecka w Warszawie, Gabinet Zbiorów Muzycznych)
4. Karolina Skalska – Sekretarz (Biblioteka Narodowa, Zakład Zbiorów Dźwiękowych i Audiowizualnych)

Członkowie:

5. Andrzej Spóz (Honorowy Członek Zarządu, Warszawa, Biblioteka, Muzeum i Archiwum Warszawskiego Towarzystwa Muzycznego).
6. Iwona Bias (Biblioteka Główna Akademii Muzycznej im. Karola Szymanowskiego w Katowicach)
7. Ewa Hauptman-Fischer (Biblioteka Uniwersytecka w Warszawie, Gabinet Zbiorów Muzycznych)
8. Andrzej Jazdon (Biblioteka Uniwersytecka w Poznaniu, Oddział Zbiorów Specjalnych)
9. Ewa Kozłowska (Biblioteka Publiczna m.st. Warszawy, Dział Sztuki i Rzemiosł Artystycznych)
10. Anna Michalska (Biblioteka Główna Akademii Muzycznej im. Stanisław Moniuszki w Gdańsku)
11. Magdalena Wiącek (Biblioteka Główna Akademii Muzycznej im. Karola Lipińskiego we Wrocławiu)

### **2. ZEBRANIA ZARZĄDU.**

W 2010 r. odbyły się 2 zebrania członków Zarządu Sekcji Bibliotek Muzycznych SBP:

**19 III** Warszawa, Biblioteka Narodowa, Zakład Zbiorów Dźwiękowych i Audiowizualnych. Przedmiotem obrad były następujące sprawy:

- Podsumowanie XII Ogólnopolskiej Konferencji Bibliotekarzy Muzycznych w Gdańsku i przygotowania do wydania materiałów pokonferencyjnych w ramach kolejnego woluminu „Biblioteki Muzycznej 2007–2009”.
- Dyskusja nad projektem nowego Regulaminu Sekcji Bibliotek Muzycznych SBP.
- Przygotowania do planowanego na 24–25 maja 2010 r. IV Spotkania Roboczego Bibliotekarzy Katalogujących Muzyka w Warszawie (Centrum NUKAT), poświęconemu następującym zagadnieniom: zmiany w tytule ujednoliconym dla utworu muzycznego, zasady tworzenia tematów formalnych dla muzyki oraz katalogowanie dokumentów dźwiękowych.
- Działalność Polskiego Komitetu RILM; podjęto działania promocyjne, mające na celu włączenie się większej liczby bibliotekarzy i autorów tekstów do wprowadzania danych do bazy *RILM Abstracts of Music Literature*.
- Przygotowania do udziału w konferencji IAML w Moskwie, 27 czerwca –2 lipca 2010.
- Omówienie możliwości organizacji wspólnej konferencji bibliotek muzycznych i bibliotek kościelnych.
- Omówiono działania Sekcji w związku problemem „kwaśnego papieru”, poprzez rozpowszechnienie informacji wśród bibliotek muzycznych na temat sposobów ochrony zagrożonych zasobów.

Komunikat z Zebrania opublikowano na stronie Sekcji:

[http://www.iaml.pl/Aktualnosci/2010-03-19\\_Zebranie\\_Zarzadu\\_Warszawa.htm](http://www.iaml.pl/Aktualnosci/2010-03-19_Zebranie_Zarzadu_Warszawa.htm)

**23 XI** Warszawa, Biblioteka Uniwersytecka, Gabinet Zbiorów Muzycznych.

Przedmiotem obrad były m.in. następujące sprawy:

- Zrelacjonowanie stanu prac nad przygotowaniem do druku kolejnego numeru „Biblioteki Muzycznej 2007–2009”, obejmującej teksty z Konferencji z Gdańska oraz Bibliografię piśmiennictwa nt. bibliotekarstwa muzycznego w Polsce za lata 2007–2009.
- Podsumowanie IV Spotkania Roboczego Bibliotekarzy Katalogujących Muzykalia dotyczącego opracowania formalnego dokumentów dźwiękowych, które odbyło się w dniach 24–25 maja 2010 roku w Centrum NUKAT w Warszawie.
- Przygotowania do planowanego na maj 2011 roku V Spotkania Roboczego Bibliotekarzy Katalogujących Muzykalia w Warszawie (Centrum NUKAT), które poświęcone będzie tematowi formalnym dla muzyki oraz warsztatom dotyczącym katalogowania dokumentów dźwiękowych.
- Podsumowanie uczestnictwa polskich bibliotekarzy muzycznych w międzynarodowej konferencji IAML 2010 w Moskwie (szczegóły w pkt. 4.1)
- Działalność Polskiego Komitetu RILM (szczegóły w pkt. 4.2)
- Rozpoczęcie przygotowań nad organizacją Ogólnopolskiej Konferencji Bibliotek Akademii i Uniwersytetów Muzycznych, Katowice, październik 2011
- Podsumowanie stanu prac nad organizacją wspólnej konferencji bibliotek muzycznych i bibliotek kościelnych w Gnieźnie [konferencja początkowo była planowana na rok 2011, termin organizacji przeniesiono na rok 2012].
- Omówienie kontynuacji prac nad informatorem „Biblioteki Muzyczne w Polsce” i publikowanie go na stronie Sekcji.
- Podsumowanie przebiegu spotkania bibliotek katalogujących dla RISM (Międzynarodowy Inwentarz Źródeł Muzycznych) z panem Guido Krausem, koordynatorem projektu dla krajów Europy Wschodniej, które odbyło się w Warszawie i Gdańsku w 2010 roku. Przedmiotem tego spotkania była nauka nowego programu KALISTO. Zarząd zamierza propagować ideę RISM-u wśród innych bibliotek muzycznych, zachęcając je do współpracy.

Komunikat z Zebrania opublikowano na stronie Sekcji:

[http://www.iaml.pl/Aktualnosci/2010-11-23\\_Zebranie\\_Zarzadu\\_Warszawa.htm](http://www.iaml.pl/Aktualnosci/2010-11-23_Zebranie_Zarzadu_Warszawa.htm)

### **3. SPOTKANIA ROBOCZE:**

#### **IV Spotkanie Robocze Bibliotekarzy Katalogujących Muzykalia, Centrum NUKAT, Biblioteka Uniwersytecka w Warszawie (24–25 maja 2010)**

**Organizatorami Spotkania** byli Sekcja Bibliotek Muzycznych SBP – Polska Grupa Narodowa IAML, Sekcja Fonotek SBP oraz Narodowy Uniwersalny Katalog Centralny NUKAT. Jak co roku Spotkanie zgromadziło liczne grono bibliotekarzy katalogujących muzykalia; uczestniczyło w nim, wraz z pracownikami Centrum NUKAT, około 50 osób z 32 bibliotek z całej Polski. Spotkanie otworzyła Maria Burchard (Kierownik Centrum NUKAT). Witając uczestników, wyraziła zadowolenie z tego, że bibliotekarze muzycy od trzech lat regularnie spotykają się, aby dyskutować nad problemami katalogowania dokumentów muzycznych.

Wzorem ubiegłych lat, Spotkanie było okazją do zapoznania uczestników z **bieżącymi pracami prowadzonymi przez Centrum NUKAT**. Agnieszka Kasprzyk (Centrum NUKAT; w zastępstwie za Magdalenę Rowińską) w Komunikacie o bieżących pracach w Centrum NUKAT zaprezentowała projekt „Autostrada informacji cyfrowej”, którego celem jest m.in. scalanie danych z katalogów lokalnych w bazie NUKAT. W prezentacji zostały omówione narzędzia stosowane do scalania danych oraz kolejne etapy tego procesu.

Małgorzata Zarudzka (Centrum NUKAT) zaprezentowała przygotowane przez Centrum NUKAT narzędzia, które mają ułatwiać katalogowanie muzykaliów. Są to: „**Wykaz źródeł muzycznych używanych w CKHW NUKAT**” (<http://www.nukat.edu.pl/nukat/pl/wykazy.phtml?id=6>) oraz „**Wykaz tytułów ujednoczonych dzieł muzycznych**”

(<http://www.nukat.edu.pl/nukat/pl/wykazy.phtml?id=82>). Wykazy te są znakomitym uzupełnieniem warsztatu bibliotekarza katalogującego muzykalia. Są jednocześnie odpowiedzią na potrzebę, która zrodziła się na poprzednim Spotkaniu w 2009 roku. Generowany bezpośrednio z bazy wykaz pozwala na szybkie sprawdzenie czy dany utwór muzyczny ma już swój tytuł ujednoczony, jednocześnie wskazując właściwą strukturę tytułu dla kompozycji danego kompozytora. **Tytuł ujednoczony dla utworu muzycznego** jest bowiem niezbędnym elementem opisu bibliograficznego, zarówno druku muzycznego, jak i dokumentu dźwiękowego. To kluczowe zagadnienie znalazło się w programie Spotkań po raz kolejny i zostało dodatkowo omówione przez Marię Burchard w referacie *Zmiany i uzupełnienia do zasad tworzenia tytułu ujednoczonego dla autorskiego utworu muzycznego oraz do formatu katalogowania druków muzycznych*.

Innym ważnym zagadnieniem, które wymaga wdrożenia, jest **stosowanie tematów formalnych w katalogowaniu przedmiotowym muzykaliów**. Zostało ono omówione przez Marię Burchard i Zofię Nasiłowską z Centrum NUKAT. Tematy formalne służą określeniu cech i treści dokumentu muzycznego, takich jak gatunek/forma, obsada wykonawcza oraz styl, funkcja i przeznaczenie muzyki. Tematy formalne stosowane w NUKAT dla opisu przedmiotowego muzykaliów muszą być oparte na słownictwie języka haseł przedmiotowych KABA. W czasie dyskusji uznano, że ze względu na braki odpowiednich terminów w języku KABA istnieje pilna potrzeba powstania grupy roboczej i zorganizowania warsztatów dla osób, które zaangażowałyby się w pracę nad uzupełnieniem słownictwa.

Głównym tematem tegorocznego Spotkania były zagadnienia związane z **katalogowaniem dokumentów dźwiękowych** i temu zostały poświęcone aż dwie sesje. Stronę merytoryczną tej części Spotkania przygotował zespół programowy w składzie: Agnieszka Gołębiowska (Biblioteka i Fonoteka Instytutu Muzykologii, UW), Ewa Kozłowska (Czytelnia Sztuki, Biblioteka Publiczna m.st. Warszawy), Karolina Skalska (Zakład Zbiorów Dźwiękowych i Audiowizualnych, BN), Maria Wróblewska (Zakład Zbiorów Dźwiękowych i Audiowizualnych, BN) oraz Julianna Wołoszuk (Centrum NUKAT). Warto podkreślić, że w zespole tym wzięli udział bibliotekarze działający w Sekcji Fonotek SBP. Ich doświadczenie w katalogowaniu dokumentów dźwiękowych oraz pełne zaangażowanie w prace przygotowawcze sprawiło, że poziom merytoryczny Spotkania był bardzo wysoki. Maria Wróblewska, Kierownik Zakładu Zbiorów Dźwiękowych i Audiowizualnych BN, omówiła szczegółowo format MARC21 dla dokumentów dźwiękowych, prezentując przykłady opisów bibliograficznych dla poszczególnych pól formatu. Administrator bazy rekordów bibliograficznych w NUKAT Julianna Wołoszuk, zwracała jednocześnie uwagę na problemy z interpretacją zasad katalogowania dokumentów dźwiękowych i pojawiające się w trakcie katalogowania błędy i niekonsekwencje. Zagadnienia te stały się przedmiotem dyskusji, w wyniku której zaproponowano konkretne rozwiązania. Z bardzo dużym odzewem uczestników spotkała się sesja, w której prezentowano i omawiano przykłady dokumentów dźwiękowych. Ze względu na duże zainteresowanie katalogowaniem nagrań tematyka ta z pewnością wróci w kolejnych Spotkaniach.

#### **4. DZIAŁALNOŚĆ MIĘDZYNARODOWA W RAMACH IAML:**

##### **4.1. Międzynarodowa Konferencja IAML w Moskwie, 27 czerwca – 2 lipca 2010.**

W Konferencji wzięło w niej udział ok. 250 uczestników z 37 krajów. Polskę reprezentowało 5 osób: Jolanta Byczkowska-Sztaba z Centrum RISM BN, dr hab. Renata Suchowiejko i Stanisław Hrabia z Instytutu Muzykologii UJ oraz Weronika Witczak i dr Mariusz Wrona z Narodowego Instytutu Fryderyka Chopina.

- **Sekcja Bibliotek Naukowych IAML**

Stanisław Hrabia, przewodniczący Sekcji Bibliotek Naukowych (Research Libraries Branch) prowadził trzy sesje. W czasie jednej z nich, zatytułowanej „Sources, Performances, Musical Life”, referat *Henryk Wieniawski's concert performances in Russia* wygłosiła dr hab. Renata Suchowiejko. Wystąpienie to spotkało się z bardzo dużym zainteresowaniem słuchaczy.

- **RISM**

Jolanta Byczkowska-Sztaba uczestniczyła w spotkaniach roboczych Komitetu Międzynarodowego Inwentarza Źródeł Muzycznych RISM. Ważnym wydarzeniem Konferencji było oficjalne udostępnienie bazy rękopisów muzycznych RISM-online (<http://opac.rism.info/>).

- **Stanisław Hrabia wiceprzewodniczącym IAML i przewodniczącym Komitetu Programowego IAML**

W czasie Konferencji ogłoszono wyniki wyborów na przewodniczącego oraz czterech wiceprzewodniczących IAML. Przewodniczącym został Roger Flury z Biblioteki Narodowej Nowej Zelandii, dotychczasowy Sekretarz Generalny IAML.

Wiceprzewodniczącymi IAML zostali:

- Johan Eeckeloo (Royal Conservatoire Brussels),
- Antony Gordon (British Library Sound Archive),
- Jutta Lambrecht (Westdeutscher Rundfunk (WDR) Köln),
- **Stanisław Hrabia** (Instytut Muzykologii, Uniwersytet Jagielloński).

Zarząd IAML powierzył Stanisławowi Hrabemu funkcję Przewodniczącego Komitetu Programowego (IAML Programme Committee), którego głównym zadaniem jest organizacja programu corocznych Konferencji IAML.

#### **4.2. Polski Komitet *RILM Abstract of Music Literature***

W czasie Konferencji IAML w Moskwie odbyło się spotkanie robocze narodowych Komitetów *RILM Abstracts of Music Literature*. Stanisław Hrabia przedstawił sprawozdanie z działalności za okres od lipca 2009 do czerwca 2010. Polski Komitet RILM został wymieniony w tym roku wśród pięciu najbardziej aktywnych komitetów wprowadzających dane do bazy RILM. Dobre wyniki to efekt pracy zespołu oraz nowo pozyskanej grupy osób z Akademii Muzycznej w Bydgoszczy.

Informacje o Polskim Komitecie RILM znajdują się na oficjalnej stronie RILM pod adresem: <http://www.rilm.org/poland.html>.

#### **4.3. Organizacja Konferencji IAML 2011 w Dublinie.**

Stanisław Hrabia, jako przewodniczący Komitetu Programowego IAML, zorganizował i przeprowadził wraz z pozostałymi członkami Komitetu procedurę zgłaszania (*call for papers*) i przyjmowania referatów oraz prezentacji posterowych (*poster sessions*) na Konferencję IAML w Dublinie w roku 2011. W wyniku tego procesu 15 grudnia 2010 r. przyjęto wstępny program Konferencji, dostępny na stronie IAML: [http://www.iaml.info/files/2011/dublin\\_preliminary\\_programme.pdf](http://www.iaml.info/files/2011/dublin_preliminary_programme.pdf)

W programie na Konferencję IAML w 2011 znajdują się m.in.: referat Jolanty Byczkowskiej-Sztaby (BN) oraz dwie prezentacje posterowe – Hanny Bias (AM Katowice) i Mariusza Wrony (Narodowy Instytut Fryderyka Chopina).

### **5. DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA**

Przygotowano do wydania w Wydawnictwie SBP 7 tom periodyku „**Biblioteka Muzyczna 2007–2009**”, pod redakcją Stanisława Hrabiego i Andrzeja Spóza. W tomie znalazło się 15 referatów z XII Ogólnopolskiej Konferencji Bibliotek Muzycznych, która odbyła się w Akademii Muzycznej im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku w dniach 4–6 listopada 2009 roku, pełne sprawozdanie z działalności Sekcji Bibliotek Muzycznych za lata 2007–2009 oraz bibliografia bibliotekarstwa muzycznego za 2007–2009 oraz uzupełnienia za lata 2000–2006 autorstwa Andrzeja Spóza. Członkowie Sekcji wykonali wszystkie prace redakcyjne oraz przygotowali skład komputerowy woluminu w postaci gotowej do druku.

## **6. INNE:**

### **6.1. Informator „Biblioteki muzyczne w Polsce”**

Kontynuowano prace nad zebraniem podstawowych danych o bibliotekach i zbiorach muzycznych, ze szczególnym uwzględnieniem informacji o archiwach i spuściznach kompozytorów i muzyków. Zabrane materiały po opracowaniu sukcesywnie umieszczane są na stronie Sekcji w dziale: Informator <http://www.iaml.pl/informator/>

### **6.2. Strona internetowa**

Sekcja Bibliotek Muzycznych SBP – Polska Grupa Narodowa IAML posiada stronę internetową pod adresem: [www.iaml.pl](http://www.iaml.pl). Stronę tę redagują: Stanisław Hrabia i Karolina Skalska. Koszty zakupu domeny finansuje Biuro Zarządu Głównego SBP.

Na stronie internetowej pojawiają się na bieżąco komunikaty i sprawozdania z bieżącej działalności Sekcji oraz znajduje się Informator „Biblioteki muzyczne w Polsce”.

### **6.3. Lista dyskusyjna bibliotekarzy muzycznych**

Nadal działa założona w listopadzie 2007 roku lista dyskusyjna, poświęcona zagadnieniom bibliotekarstwa muzycznego. Ma ona charakter otwartego forum, na którym można wymieniać się wszelkimi informacjami i uwagami dotyczącymi spraw zawodowych środowiska. Adres listy: [bib-muz@googlegroups.com](mailto:bib-muz@googlegroups.com). Na liście jest zarejestrowanych 72 uczestników z 48 bibliotek muzycznych.

### **6.4. Informacja o działalności Sekcji**

Informacja o bieżącej działalności Sekcji była regularnie wysyłana w formie komunikatów do Biura Zarządu Głównego SBP.

### **6.5. Artykuły w „Poradniku Bibliotekarza”**

W ramach obchodów Roku Chopinowskiego oraz w celu upowszechnienia wiedzy o bibliotekach muzycznych ukazały się dwa artykuły w „Poradniku Bibliotekarza” 2010, nr 5: Mariusza Wrony: *Kolekcja Narodowego Instytutu Fryderyka Chopina w Roku Chopinowskim* oraz Karoliny Skalskiej (Sekretarza Sekcji) *Muzyka i biblioteka, czyli biblioteki muzyczne*.

mgr Stanisław Hrabia

Przewodniczący Sekcji Bibliotek Muzycznych SBP – Polskiej Grupy Narodowej IAML  
Biblioteka i Fonoteka Instytutu Muzykologii Uniwersytetu Jagiellońskiego

Kraków, 7 marca 2011 r.